

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ88/2018

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα 08 Αυγούστου 2018, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα, στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Πρόεδρος:	Γεώργιος Καταπόδης
Αναπληρωτής Πρόεδρος:	Μιχαήλ Εκατομμάτης
Μέλη:	Δημήτριος Σταθακόπουλος
	Μαρία Στυλιανίδου
	Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Αντωνοπούλου Μαρία, Π.Ε. Διοικητικού - Οικονομικού

Εισηγήτρια: Φωτεινή Τοπάλη, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η κα Καξιρή Χριστίνα, Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., η οποία και αποχώρησε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, προς τον σκοπό ανάθεσης σύμβασης προμήθειας ειδών διατροφής για τις ανάγκες σίτισης των κρατουμένων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής, έως 31.10.2018, συνολικού προϋπολογισμού 501.205,87€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., λόγω κατεπείγουσας ανάγκης.

Με το με αρ. πρωτ. 46118/25-07-2018 αίτημά του (αρ. πρωτ. εισερχ. 3957/25-07-2018) προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή), το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού αιτείται την, κατά το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, παροχή σύμφωνης γνώμης, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τα σχετικώς οριζόμενα στην παρ. 2. γ' του άρθρου 32 του ν. 4412/2016. Η διαπραγμάτευση αφορά στην ανάθεση σύμβασης διάρκειας δύο (2) μηνών, με αντικείμενο την προμήθεια ειδών διατροφής για την κάλυψη των αναγκών των κρατουμένων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής (Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, Παράρτημα Γυναικών, Νοσοκομείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών και Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώννα), έως 31-10-2018, άλλως έως την ολοκλήρωση του εν εξελίξει διενεργούμενου σχετικού διαγωνισμού, στην περίπτωση που αυτή επέλθει νωρίτερα. Ο συνολικός προϋπολογισμός της προμήθειας ανέρχεται στο ποσό των 501.205.87 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Αρχικώς επισημαίνεται η σύνδεση του υπό εξέταση αιτήματος με παλαιότερο σχετικό, υποβληθέν ήδη από 10-05-2018, για το οποίο εξεδόθη η Δ55/2018 Γνώμη της Αρχής και το οποίο αφορούσε, ομοίως, σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για λόγους κατεπείγοντος, στο πλαίσιο της ίδιας εγκεκριμένης προμήθειας και βάσει της καθυστέρησης ολοκλήρωσης του ιδίου διεθνούς διαγωνισμού.

Δοθείσης της άμεσης συνάφειας των αιτημάτων, στο πλαίσιο εξέτασης του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, ελήφθησαν υπόψη, επιπλέον, στοιχεία και έγγραφα του φακέλου της, ήδη κριθείσας, με την Δ55/2018 Γνώμη της Αρχής. Από το σύνολο αυτών προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την με αριθμ. πρωτ. 3836/19-01-2018 (ΑΔΑΜ: 18PROC002564861 2018-01-19) διακήρυξη, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού προκήρυξε Δημόσιο Ανοικτό Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό άνω των ορίων, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (ήτοι το μεγαλύτερο ποσοστό έκπτωσης επί τις εκατό (%)) για τα είδη τροφίμων που υπόκεινται σε καθεστώς διατίμησης και τη χαμηλότερη τιμή σε ευρώ για τα λοιπά είδη), προϋπολογισθείσας αξίας €1.948.780,09 μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την ανάδειξη χορηγητή τροφίμων για την παρασκευή του συσσιτίου των κρατουμένων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής (Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, Παράρτημα Γυναικών, Νοσοκομείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών και Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώννα). Ως προς τη διάρκεια της προκηρυσσόμενης σύμβασης δε, σύμφωνα με την ως άνω διακήρυξη ορίσθηκαν τα εξής: “Η διάρκεια της προμήθειας ορίζεται για χρονικό διάστημα δέκα (10 μηνών) από την υπογραφή της σύμβασης ή των συμβάσεων που θα προκύψουν. Σε περίπτωση που στο διάστημα των δέκα μηνών, από την υπογραφή της σύμβασης ή των συμβάσεων που θα προκύψουν, παρεμβάλλονται οι μήνες Νοέμβριος και Δεκέμβριος του τρέχοντος έτους – διάστημα χρηματοδότησης της αρτοτροφοδοσίας των κρατούμενων από το Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων - οι συμβάσεις θα παραταθούν κατά δυο μήνες έως την συμπλήρωση του συμβατικού δεκαμήνου”.

Η εν λόγω διακήρυξη αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. την 19-01-2018, με αριθμό συστήματος 52203, με ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών την 19-01-2018 και ώρα 13:00 και καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 16-02-2018 και ώρα 15:00.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις με αριθμ. πρωτ. 12297, 12301, 12304, 12307, 12310, 12312, 12315, 12316/28-02-2018 αποφάσεις του Καταστήματος Κράτησης Κορυδαλλού, με θέμα την παράταση συμβάσεων προμηθειών προς κάλυψη των αναγκών σίτισης των κρατουμένων των καταστημάτων κράτησης Ν. Αττικής, έχοντας υπόψη την εξέλιξη του ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων για την ανάδειξη νέου χορηγητή, την ανάγκη σίτισης των κρατουμένων και την σπουδαιότητα των εν θέματι ειδών για τη διατροφή τους, αποφασίσθηκε η παράταση των υπ' αριθμ. 5/2017, 6/2017, 7/2017, 8/2017, 9/2017, 10/2017, 11/2017, 16/2017 συμβάσεων για την προμήθεια πουλερικών, νωπών ψαριών, ελαιολάδου, φρέσκου γάλακτος, ειδών ζαχαροπλαστέιου, σπωρολαχανικών, νωπών κρεάτων-τυριών-ζυμαρικών και κατεψυγμένων λαχανικών, κατεψυγμένων κρεάτων αντίστοιχα, για ένα τρίμηνο και μέχρι τις 31-5-2018.

2. Στη συνέχεια, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, εκτιμώντας ότι ο εν εξελίξει διαγωνισμός δεν επρόκειτο να ολοκληρωθεί πριν από την λήξη των εν ισχύ συμβάσεων, ήτοι πριν από την 31^η Μαΐου 2018, υπέβαλε το με αριθμ. πρωτ. 27980/10-05-2018 (αριθμ. πρωτ. εισερχ.2559/10-05-2018) αίτημά του προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. Το αίτημα αφορούσε στην, κατά το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, παροχή σύμφωνης γνώμης, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια ειδών αρτοτροφοδοσίας για τις ανάγκες των κρατουμένων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής, συνολικού προϋπολογισμού €525.000,00 μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016. Στο αίτημα συμπεριελήφθη η πρόβλεψη ότι, στην περίπτωση ολοκλήρωσης του σε εξέλιξη διενεργούμενου διαγωνισμού και την υπογραφή των συμβάσεων που θα προκύψουν από αυτόν, οι συμβάσεις τις διαδικασίας διαπραγμάτευσης θα τερματιστούν.

3. Επί του ως άνω αιτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. παρείχε τη σύμφωνη γνώμη της με την έκδοση της Δ55/2018 Γνώμης της, στην οποία, ειδικώς ως προς την αξιολόγηση συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, αναφέρονται τα ακόλουθα:

«(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες

Σύμφωνα με το με αριθμ. πρωτ. 27980/10-05-2018 αίτημά του προς την Αρχή το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού αναφέρει τα κάτωθι:

“[...] Στα Καταστήματα Κράτησης του Ν. Αττικής κρατούνται περίπου τρεις χιλιάδες (3.000) κρατούμενοι οι οποίοι σιτίζονται καθημερινά. Οι τρέχουσες συμβάσεις βρίσκονται σε παράταση με λήξη την 31-5-2018.

Γίνεται αντιληπτό ότι η Υπηρεσία μας ανακοίνωσε σε εύλογο χρονικό διάστημα την διενέργεια διαγωνισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί προμηθειών. Αντικειμενικά δεν μπορεί να έχει ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός έως τις 31-5-2018 ημερομηνία κατά την οποία λήγουν οι εν ισχύ συμβάσεις. Η σίτιση των κρατουμένων αποτελεί καθημερινή

υποχρέωση των Καταστημάτων Κράτησης για την εύρυθμη λειτουργία τους και δεν χωρεί αναβολή ή μετάθεση της υποχρέωσης αυτής. [...]” (Ιστορικό υπό 13).

Επίσης, σύμφωνα με το έγγραφο που απέστειλε το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού την 31-05-2018 στην Αρχή ως προς τις προηγούμενες συμβάσεις του Καταστήματος αναφορικά με τις αιτούμενες προμήθειες, προκύπτει ότι οι δώδεκα (12) σχετικές συμβάσεις, που κατακυρώθηκαν με την με αριθμ. 73057/19-12-2016 απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έπειτα από διεθνή ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό (διακήρυξη 8/2015), έληξαν στις 28-02-2018 και κατόπιν παρατάθηκαν με απόφαση της αναθέτουσας αρχής έως τις 31-05-2018 (αναλυτικά Ιστορικό υπό 15).

Συνεπώς, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου συνάγεται ότι υφίσταται κατεπείγουσα ανάγκη άμεσης κάλυψης των επιτακτικών αναγκών σίτισης των κρατουμένων κατά το μεσοδιάστημα μέχρι την ολοκλήρωση του υπό εξέλιξη διαγωνισμού (βλ. Ιστορικό υπό 6) για την αποτροπή σοβαρών κινδύνων για την υγεία των τελευταίων και συνεπώς και της ασφάλειας αυτών, συνεκτιμωμένου ιδιαίτερος του μεγάλου αριθμού των ατόμων που σιτίζονται καθημερινά, οι οποίοι ανέρχονται όσον αφορά στα Καταστήματα Κράτησης του Ν. Αττικής (Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, Παράρτημα Γυναικών, Νοσοκομείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών και Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώνα) στους τρεις χιλιάδες (3.000). Προς επίρρωση της ιδιαίτερης σοβαρότητας των συνθηκών, πρέπει να επισημανθεί και συνεκτιμηθεί δεόντως ο περαιτέρω κίνδυνος για την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα, δεδομένου του μεγέθους και του αντίκτυπου ενδεχόμενης αντίδρασης του πληθυσμού των εγκλειστών σωφρονιζομένων στο ανωτέρω ίδρυμα.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης και (iii) ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει

Σύμφωνα με το προαναφερθέν με αριθμ. πρωτ. 27980/10-05-2018 έγγραφό του, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού θεμελιώνει το αίτημα προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης στις εξής περιστάσεις:

“[...] Η Υπηρεσία έλαβε στις 28-12-2017:

1. Την υπ. αριθμ. 79166/20-12-2017 (ΑΔΑ:ΩΖΦ0Ω-ΒΘΘ) απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του Α' Τμήματος Εκτέλεσης Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την δέσμευση πίστωσης ενός εκατομμυρίου επτακοσίων είκοσι οκτώ χιλιάδων εννιακοσίων Ευρώ (1.728.900,00€) για την κάλυψη δαπάνης προμήθειας ειδών αρτοτροφοδοσίας από το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, για χρονικό διάστημα δέκα (10) μηνών και συγκεκριμένα για το διάστημα από 1-1-2018 έως και 31-10-2018. Με την ίδια απόφαση απαιτείται η διενέργεια ηλεκτρονικού διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Την υπ. αριθμ. 79156/20-12-2017 (ΑΔΑ:ΩΣΒΧΩ-Υ4Σ) απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του Α' Τμήματος Εκτέλεσης Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την δέσμευση πίστωσης τριακοσίων μιας χιλιάδων εννιακοσίων Ευρώ (301.900,00€) για την κάλυψη δαπάνης προμήθειας ειδών αρτοτροφοδοσίας από το ΕΚΚΝ Αυλώνα, για χρονικό διάστημα δέκα (10) μηνών συγκεκριμένα για το διάστημα από 1-1-2018 έως και 31-10-2018. Με την ίδια απόφαση

απαιτείται η διενέργεια ηλεκτρονικού διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Την υπ. αριθ. 79159/20-12-2017 (ΑΔΑ:714ΨΩ-Υ9Μ) απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του Α' Τμήματος Εκτέλεσης Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την δέσμευση πίστωσης εκατόν ογδόντα έξι χιλιάδων διακοσίων Ευρώ (186.200,00€) για την κάλυψη δαπάνης προμήθειας ειδών αρτοτροφοδοσίας από το Νοσοκομείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, για χρονικό διάστημα δέκα (10) μηνών συγκεκριμένα για το διάστημα από 1-1-2018 έως και 31-10-2018. Με την ίδια απόφαση απαιτείται η διενέργεια ηλεκτρονικού διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

4. Την υπ. αριθ. 79160/20-12-2017 (ΑΔΑ:ΩΣΒΧΩ-Υ4Σ) απόφαση ανάληψης υποχρέωσης του Α' Τμήματος Εκτέλεσης Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την δέσμευση πίστωσης διακοσίων εβδομήντα εννέα χιλιάδων πεντακοσίων Ευρώ (279.500,00€) για την κάλυψη δαπάνης προμήθειας ειδών αρτοτροφοδοσίας από το Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, για χρονικό διάστημα δέκα (10) μηνών συγκεκριμένα για το διάστημα από 1-1-2018 έως και 31-10-2018. Με την ίδια απόφαση απαιτείται η διενέργεια ηλεκτρονικού διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. [...]"

Σύμφωνα δε με το με αριθ. πρωτ. 27980/10-05-2018 έγγραφο του Καταστήματος Κράτησης: "[...]"

Κατόπιν των ανωτέρω αποφάσεων (ήτοι των ανωτέρω: 79166, 79156, 79159 και 79160/20-12-2017 αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης του Α' Τμήματος Εκτέλεσης Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης) ανακοίνωσε διεθνή ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ 52203) στις 17/1/2018 (2018S/013-027295 TED) συνολικού προϋπολογισμού 1,948,780.09€ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 13% και 24%), που διενεργήθηκε στις 22/2/2018 σύμφωνα με την υπ. αριθ. 1/2018 διακήρυξη. Ο διαγωνισμός σήμερα βρίσκεται στο στάδιο, της κοινοποίησης στους συμμετέχοντες της απόφασης έγκρισης των πρακτικών ελέγχου και αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών, καθώς και της αναμονής των δέκα ημερών για την υποβολή τυχόν προσφυγών, πριν την πρόσκληση υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης από τους μειοδότες. [...].

Οι τρέχουσες συμβάσεις βρίσκονται σε παράταση με λήξη την 31-5-2018.[...]"

Στην προκειμένη περίπτωση από το προεκτεθέν ιστορικό προκύπτει ότι κατά το κρίσιμο χρονικό σημείο λήψης των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τη δέσμευση πιστώσεων ως προς την κάλυψη της δαπάνης προμήθειας ειδών αρτοτροφοδοσίας του Καταστήματος Κράτησης του Ν. Αττικής, ήτοι την 20-12-2017, υπήρχαν ενεργές συμβάσεις ως προς τα ανωτέρω είδη, οι οποίες τελούσαν περίπου δύο μήνες πριν τη λήξη τους (28-02-2018). Στη συνέχεια, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, σύμφωνα με τις με αριθ. πρωτ. 12297, 12301, 12304, 12307, 12310, 12312, 12315, 12316/28-02-2018 αποφάσεις του, έχοντας υπόψη την εξέλιξη του ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων για την ανάδειξη νέου χορηγητή, την ανάγκη σίτισης των κρατουμένων και την σπουδαιότητα των εν θέματι ειδών για τη διατροφή τους, αποφάσισε την παράταση των συμβάσεων για ένα τρίμηνο και μέχρι την 31-5-2018 (Ιστορικό υπό 7).

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

Από τα στοιχεία του φακέλου και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. διαπιστώνεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες του Καταστήματος Κράτησης Κορυδαλλού προκειμένου να προλάβουν τη δημιουργία ελλείψεων στην παροχή των εν θέματι προμηθειών, αμέσως μετά τη λήψη των με αριθμ. 79166, 79156, 79159 και 79160/20-12-2017 αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης, προκήρυξαν με την με αριθμ. πρωτ. 3836/19-01-2018 διακήρυξη ανοικτή άνω των ορίων διαγωνιστική διαδικασία για την ανάδειξη χορηγητή τροφίμων για την παρασκευή του συσσιτίου των κρατούμενων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής. Έχουν δε ήδη ολοκληρωθεί τα στάδια αποσφράγισης προσφορών, αξιολόγησης δικαιολογητικών, τεχνικών και οικονομικών προσφορών και έχουν αναδειχθεί οι προσωρινοί μειοδότες (αναλυτικά Ιστορικό υπό 6, 8, 9, 10, 11 και 12).

Εν προκειμένω, προκύπτει ότι η αρμόδια υπηρεσία, προέβη πάραυτα μετά την λήψη των σχετικών αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης του Α' Τμήματος Εκτέλεσης Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης σε διακήρυξη νέας διαγωνιστικής διαδικασίας. Επιπροσθέτως, λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά το κρίσιμο χρονικό σημείο λήψης των αποφάσεων ανάληψης υποχρέωσης υπήρχαν ήδη ενεργές συμβάσεις, οι οποίες παρατάθηκαν εγκαίρως έως τις 31-05-2018 και συνεκτιμωμένης της ανάγκης λήψης προέγκρισης της σχετικής δαπάνης και δέσμευση πίστωσης για χρονικό διάστημα δέκα (10) μηνών από τον τακτικό προϋπολογισμό και για τους υπόλοιπους δύο (2) μήνες, ετησίως, από το ΤΑΧΔΙΚ προτού προβεί σε δημοσίευση διακήρυξης συνάγεται ότι εν προκειμένω η καθυστερημένη έγκριση συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση μη αναγόμενη στη σφαίρα ευθύνης της. Σε κάθε περίπτωση η αναθέτουσα αρχή είχε ήδη δρομολογήσει τη διαγωνιστική διαδικασία και δεν προκύπτει ότι συντρέχει περίπτωση έλλειψης προγραμματισμού και επιμέλειας.

(ν) ως προς την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο

Σύμφωνα με τα υποβληθέντα έγγραφα του το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού αιτείται τα κάτωθι, προκειμένου να καλύψει τις επείγουσες ανάγκες του για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών:

ΤΜΗΜΑΤΑ CPV ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΕ € ΑΝΕΥ ΦΠΑ

[..]

ΣΥΝΟΛΑ 525.000,00

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το προοίμιο της με αριθμ. πρωτ. 3836/19-01-2018 διακήρυξης (Ιστορικό υπό 6) ο συνολικός ενδεικτικός προϋπολογισμός για χρονικό διάστημα δέκα (10) μηνών περιελάμβανε τα κάτωθι τμήματα:

[..]

ΣΥΝΟΛΑ 1,948,780.09 38,975.60

Επίσης, σύμφωνα με το με αριθμ. πρωτ. 27980/10-05-2018 υποβληθέν έγγραφο του το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού ως προς τον υπό εξέλιξη ανοικτό άνω των ορίων διαγωνισμό αναφέρει ότι: "Ο διαγωνισμός σήμερα βρίσκεται στο στάδιο της κοινοποίησης στους συμμετέχοντες της απόφασης έγκρισης των πρακτικών ελέγχου και αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικών και οικονομικών προσφορών, καθώς και της αναμονής των δέκα ημερών για την υποβολή τυχόν προσφυγών, πριν την πρόσκληση υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης από τους μειοδότες [...]".

Σημειώνεται δε σχετικά ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., η πιο πρόσφατη ανάρτηση στα συνημμένα αρχεία του εν λόγω διαγωνισμού αφορά στην με αριθμ. 31195/25-04-2018 απόφαση του Υπουργείου Δικαιοσύνης ως προς την πρόκριση των μειοδοτών υποψηφίων στο στάδιο της κατακύρωσης.

Περαιτέρω, στο ως άνω αίτημα του Καταστήματος Κράτησης Κορυδαλλού αναφέρονται τα εξής: “[...] παρακαλούμε να μας δοθεί η σύμφωνη γνώμη, της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με την περίπτωση γ’ της παρ.2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016 και για ποσό προϋπολογισμού 650.000,00€ (εξακόσιες πενήντα χιλιάδων Ευρώ) συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 13%-24% προς κάλυψη της ανάγκης σίτισης των κρατουμένων. Ο προϋπολογισμός αφορά διάστημα τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής των συμβάσεων και περιλαμβάνει τις ανάγκες σίτισης των κρατουμένων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής (Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, Παράρτημα Γυναικών, Νοσοκομείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών και Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώννα). Σε περίπτωση ολοκλήρωσης του σε εξέλιξη διενεργούμενου (α/α ΕΣΗΔΗΣ 52203) με την αριθ.

1/2018 διακήρυξη διαγωνισμού και την υπογραφή των συμβάσεων που θα προκύψουν από αυτόν, οι συμβάσεις της διαδικασίας διαπραγμάτευσης θα τερματιστούν”.

28. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης της περίπτωσης γ’ της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την προμήθεια ειδών αρτοτροφοδοσίας για τις ανάγκες των κρατουμένων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής συνολικού προϋπολογισμού € 525.000,00 μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης”.

4. Στη συνέχεια της έκδοσης της σύμφωνης γνώμης της Αρχής, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού προχώρησε στη διενέργεια διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης. Σχετικώς, συντάχθηκε το υπ’ αρ. 16/7.6.2018 πρακτικό της αρμόδιας επιτροπής που συστήθηκε με την υπ. αριθ. 6288/31-1-2018 απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης του Καταστήματος Κράτησης Κορυδαλλού, προκειμένου να διαπραγματευτεί με τους οικονομικούς φορείς. Με το ως άνω πρακτικό, η επιτροπή εισηγήθηκε την ανάθεση για την προμήθεια ειδών αρτοτροφοδοσίας των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής, για τρεις μήνες και για το ποσό των 525.000,25€ άνευ Φ.Π.Α. 13%-24% ως εξής:

	ΤΜΗΜΑΤΑ	CPV	ΠΟΣΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΣΕ € ΑΝΕΥ ΦΠΑ	ΑΝΑΛΟΧΟΣ
1	ΝΩΠΑ ΚΡΕΑΤΑ	15110000-2	29.280,00	ΤΡΟΦΟΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
2	ΝΩΠΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	15112130-6	51.563,00	ΑΠΣΙ Η ΠΙΝΔΟΣ

3	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΚΡΕΑΤΑ	15111000-9	120.032,00	ΔΙΑΒΑΡΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
4	ΝΩΠΑ ΨΑΡΙΑ	03311000-2	10.800,00	ΑΜΑΝΤΑ ΑΕ
5	ΑΥΓΑ ΩΟΣΚΟΠΗΜΕΝΑ	03142500-3	13.300,00	ΤΡΟΦΟΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
6	ΦΡΕΣΚΟ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ ΑΓΓΕΛΑΔΙΝΟ ΓΑΛΛΑ	15511500-8	27.990,00	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΜΑΝΔΡΕΚΑΣ ΑΕ
7	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΑΓΓΕΛΑΔΑΣ	15551300-8	24.972,00	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΜΑΝΔΡΕΚΑΣ ΑΕ
8	ΤΥΡΙΑ	15540000-5	48.647,00	ΤΡΟΦΟΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
9	ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΥ	15542300-2	38.732,70	Ε.&Κ. ΣΤΕΡΓΙΟΥ & ΣΙΑ ΟΕ
10	ΝΩΠΑ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΑ	03221200-8	96.987,61	Δ. ΝΟΣΗΣ ΑΕ
11	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ	15331170-9	14.089,20	ΤΡΟΦΟΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
12	ΖΥΜΑΡΙΚΑ	15851100-9	10.496,74	ΤΡΟΦΟΕΜΠΟΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
13	ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	15411110-6	32.452,00	ΑΦΟΙ Η. ΦΟΥΦΑ ΑΕ
ΣΥΝΟΛΟ			525.000,25	

Το ως άνω πρακτικό εγκρίθηκε με την αριθ. 45226/22-06-2018 (ΑΔΑ: 6ΤΑ4Ω-Η17) απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ως ημερομηνία λήξης των αντιστοίχων υπογραφείσων συμβάσεων ορίσθηκε η 31^η Αυγούστου 2018.

5. Περαιτέρω, ως προς τον διενεργηθέντα στις 22/02/2018 ανοικτό διαγωνισμό (2018S/013-027295 TED), συνολικού προϋπολογισμού €1,948,780.09, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., σύμφωνα με τα σχετικώς διαλαμβανόμενα στο υπ'αρ. πρ. 46118/25-07-2018 αίτημα της αναθέτουσας αρχής, αυτός βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Ειδικότερα, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών από την αρμόδια επιτροπή και την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό, διαβιβάστηκαν τα πρακτικά της αρμόδιας επιτροπής στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Δ.& Α.Δ. για έγκριση και για την ανάδειξη των μειοδοτών. Τα πρακτικά εγκρίθηκαν με την υπ. αριθ. 31195/25-4-2018 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης Δ.& Α.Δ. και κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό.

Οι ανακηρυχθέντες μειοδότες, ανά τμήμα, έχουν ως εξής:

Α/Α	ΤΜΗΜΑΤΑ	CPV	ΜΕΙΟΔΟΤΡΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
-----	---------	-----	---------------------

1	ΝΩΠΑ ΚΡΕΑΤΑ	15110000-2	ΑΜΑΝΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΜΕΣΙΤΙΚΗ
2	ΝΩΠΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	15112130-6	FF MEAT ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΡΕΑΤΩΝ ΕΠΕ
3	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΚΡΕΑΤΑ	15111000-9	FF MEAT ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΡΕΑΤΩΝ ΕΠΕ
4	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΨΑΡΙΑ - ΜΑΛΑΚΙΑ	15221000-3	<u>ΙΣΟΤΙΜΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ</u> ΑΜΑΝΤΑ ΑΕ – ΔΙΒΑΡΗ ΜΟΝ. Ε.Π.Ε.
5	ΝΩΠΑ ΨΑΡΙΑ	03311000-2	ΑΜΑΝΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΜΕΣΙΤΙΚΗ
6	ΑΥΓΑ ΩΟΣΚΟΠΗΜΕΝΑ	03142500-3	ΜΕΓΑΦΑΡΜ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΕΒΕ
7	ΦΡΕΣΚΟ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ ΑΓΓΕΛΑΔΙΝΟ ΓΑΛΛΑ	15511500-8	ΤΡΟΦΟΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
8	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΑΓΓΕΛΑΔΑΣ	15551300-8	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΜΑΝΔΡΕΚΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
9	ΤΥΡΙΑ	15540000-5	ΤΡΟΦΟΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
10	ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΥ	15542300-2	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΡΤΟΠΟΙΑΣ Ε ΚΑΙ Κ ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ
11	ΛΟΙΠΑ ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ - ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ	15000000-8	ΑΙΑΝΤΑΣ ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
12	ΖΥΜΑΡΙΚΑ	15851100-9	ΤΡΟΦΟΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
13	ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	15411110-6	ΑΦΟΙ Η.ΦΟΥΦΑ Α.Ε.
14	ΝΩΠΑ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΑ	03221200-8	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΟΣΗΣ Α.Ε.
15	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ	15331170-9	ΓΟΓΓΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Κατά της υπ. αριθ. 31195/25-4-2018 Απόφασης κατατέθηκαν οι υπ. αριθ. 449, 453 και 458/2018 προδικαστικές προσφυγές. Αυτές εξετάστηκαν από την Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών και εκδόθηκε η αριθ.549,550,551/2018 Απόφαση της, η οποία ακυρώνει την με αριθμό 31195/25-4-2018 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα του

Υπουργείου Δικαιοσύνης Δ.& Α.Δ., κατά το μέρος που αφορά στην αποδοχή των προσφορών, επί της οποίας υπεβλήθησαν οι προδικαστικές προσφυγές.

6. Δοθείσης της ως άνω εξέλιξης του διαγωνισμού, αλλά και της επικείμενης λήξης των εν ισχύ συμβάσεων, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού υπέβαλε στην Αρχή νέο αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, κατ' εφαρμογή της περίπτωσης γ' της παρ.2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016. Ειδικότερα, στο αίτημα αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Γίνεται αντιληπτό ότι έως τις 31-8-2018, ημερομηνία λήξης των εν ισχύ συμβάσεων, οι οποίες υπογράφηκαν μετά από διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού έπειτα και από την σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑΔΥΣΗ, δε θα έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του εν εξελίξει διαγωνισμού εν όψει της έκδοσης νέας Απόφασης (σε συμμόρφωση με την αριθ.549,550,551/2018 της ΑΕΠΠ) από το εποπτεύον Υπουργείο καθώς και των προθεσμιών που απαιτούνται τόσο για την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 του Ν.4412/2016 από τους προσωρινούς αναδόχους όσο και του τελικού ελέγχου νομιμότητας της οικείας σύμβασης, πριν από την σύναψη της, από Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στα Καταστήματα Κράτησης του Ν. Αττικής κρατούνται περίπου τρεις χιλιάδες (3.000) κρατούμενοι οι οποίοι σιτίζονται καθημερινά. Η σίτιση των κρατουμένων αποτελεί καθημερινή υποχρέωση των Καταστημάτων Κράτησης για την εύρυθμη λειτουργία τους και δεν χωρεί αναβολή ή μετάθεση της υποχρέωσης αυτής.

Μετά τα παραπάνω και επειδή:

α) υπάρχει κατεπείγουσα ανάγκη

β) υπάρχει αδυναμία τήρησης των προθεσμιών που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες για την υπογραφή νέων συμβάσεων

γ) δεν υπάρχει ευθύνη της Υπηρεσίας μας

παρακαλούμε να μας δοθεί η σύμφωνη γνώμη, της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παρ.2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016 και για ποσό προϋπολογισμού (όπως αναλυτικά περιγράφεται στον παρακάτω πίνακα) 501.205,87€ (πεντακόσιες μια χιλιάδες διακόσια πέντε Ευρώ και ογδόντα επτά λεπτά) μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 13%-24%, προς κάλυψη της ανάγκης σίτισης των κρατουμένων.

	ΤΜΗΜΑ	CPV	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Σ ΑΝΕΥ ΦΠΑ
1	ΝΩΠΑ ΚΡΕΑΤΑ	15110000-2	17,266.00
2	ΝΩΠΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	15112130-6	24,181.00
3	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΚΡΕΑΤΑ	15111000-9	86,917.50

4	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΨΑΡΙΑ - ΜΑΛΑΚΙΑ	15221000-3	15,008.00
5	ΝΩΠΑ ΨΑΡΙΑ	03311000-2	13,886.00
6	ΑΥΓΑ ΩΟΣΚΟΠΗΜΕΝΑ	03142500-3	10,137.60
7	ΦΡΕΣΚΟ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ ΑΓΓΕΛΑΔΙΝΟ ΓΑΛΑ	15511500-8	20,250.00
8	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΑΓΓΕΛΑΔΑΣ	15551300-8	22,208.50
9	ΤΥΡΙΑ	15540000-5	50,137.50
10	ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΥ	15542300-2	29,719.60
11	ΛΟΙΠΑ ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ - ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ	15000000-8	62,913.83
12	ΖΥΜΑΡΙΚΑ	15851100-9	5,520.86
13	ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	15411110-6	25,278.76
14	ΝΩΠΑ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΑ	03221200-8	105,358.72
15	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ	15331170-9	12,422.00
ΣΥΝΟΛΑ			501,205.87

Ο προϋπολογισμός αφορά διάστημα δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής των συμβάσεων και περιλαμβάνει τις ανάγκες σίτισης των κρατουμένων
Σε περίπτωση ολοκλήρωσης του σε εξέλιξη διενεργούμενου (α/α ΕΣΗΔΗΣ 52203) με την αριθ. 1/2018 διακήρυξη διαγωνισμού και την υπογραφή των συμβάσεων που θα προκύψουν από αυτόν, οι συμβάσεις της διαδικασίας διαπραγμάτευσης θα τερματιστούν».

II. Νομικό πλαίσιο

7. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι: «[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α'47) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της

εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου [...]

8. Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 του ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει:

“Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού”.

9. Το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου ορίζει τα παρακάτω: “1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που πραγματοποιούνται από αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας αυτών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. 2. Διαδικασία σύναψης σύμβασης ή σύμβαση κατά την έννοια του παρόντος Βιβλίου είναι η απόκτηση, μέσω δημόσιας σύμβασης, από μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές, έργων, αγαθών ή υπηρεσιών από οικονομικούς φορείς που επιλέγονται από τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές, ανεξαρτήτως του κατά πόσον τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος”.

10. Στο άρθρο 5 “Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)” του ν. 4412/2016 (Α' 147) ορίζεται ότι:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα:

α) 5.225.000 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων,

β) 135.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα,

γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α',

δ) 750.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΧΙV του Προσαρτήματος Α' [...]

Ακολούθως, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2365 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2017, τα κατώτατα όρια εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ από 1/1/2018 διαμορφώθηκαν ως εξής: “1) Το άρθρο 4 (άρθρο 5 ν. 4412/2016) τροποποιείται ως εξής: α) στο στοιχείο α), το

ποσό «5.225.000 EUR» αντικαθίσταται από το ποσό «5.548.000 EUR»· β) στο στοιχείο β), το ποσό «135 000 EUR» αντικαθίσταται από το ποσό «144.000 EUR»· γ) στο στοιχείο γ), το ποσό «209 000 EUR» αντικαθίσταται από το ποσό «221.000 EUR»”.

11. Οι διατάξεις του άρθρου 6 “Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)” παρ. 1, 3 και 9 του ίδιου νόμου ορίζουν:

“Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...] 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. [...] 9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος”.

12. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (Α' 147), η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

13. Το άρθρο 61 του ίδιου νόμου ορίζει:

“1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26.

2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση.

3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις

του άρθρου 120."

III. Νομική Εκτίμηση

14. Το υπό εξέταση αίτημα του Καταστήματος Κράτησης Κορυδαλλού αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμηθειών, με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης, αφενός για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης προμηθειών προϋπολογισμού 501.205,87€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., της οποίας προηγήθηκε εντός του ίδιου έτους η διενέργεια ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων για την παροχή ομοειδών αγαθών προϋπολογισθείσας αξίας 1.948.780,09€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή γνώμης.

15. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10^{ης} Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 10^{ης} Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14^{ης} Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2^{ης} Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

16. Ως εκ τούτου, δέον όπως διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της

επικαλούμενης στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής διάταξης, ήτοι αυτής του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016. Σχετικώς, επισημαίνεται ότι η εφαρμογή της διάταξης απαιτεί την συνδρομή πέντε προϋποθέσεων, οι οποίες δέον όπως συντρέχουν σωρευτικά.

(α) Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

(β) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

(γ) Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

17. Εν προκειμένω, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, προκειμένου να προμηθευθεί είδη διατροφής για την κάλυψη των αναγκών σίτισης των κρατουμένων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής (Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, Κεντρική Αποθήκη Υλικού

Φυλακών, Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού Νοσοκομείου Κρατουμένων και Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώνα), έως τις 31/10/2018, συνολικού προϋπολογισμού €501.205,87, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. Όπως ρητώς μνημονεύεται στο σχετικό αίτημα, ο προϋπολογισμός αφορά διάστημα δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής των συμβάσεων και περιλαμβάνει τις ανάγκες σίτισης των κρατουμένων. Τέλος, στο αίτημα έχει προβλεφθεί ότι, σε περίπτωση ολοκλήρωσης του εν εξελίξει ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού και την υπογραφή των συμβάσεων που θα προκύψουν από αυτόν, οι συμβάσεις τις διαδικασίας διαπραγμάτευσης θα τερματιστούν.

18. Ως προς την εκτίμηση συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, βάσει των στοιχείων του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης, που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες

Στο με αρ. πρωτ. 46118/25-07-2018 αίτημά του προς την Αρχή, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού επικαλείται την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης, αναφέροντας τα κάτωθι:

“[...] «Στα Καταστήματα Κράτησης του Ν. Αττικής κρατούνται περίπου τρεις χιλιάδες (3.000) κρατούμενοι οι οποίοι σιτίζονται καθημερινά. Η σίτιση των κρατουμένων αποτελεί καθημερινή υποχρέωση των Καταστημάτων Κράτησης για την εύρυθμη λειτουργία τους και δεν χωρεί αναβολή ή μετάθεση της υποχρέωσης αυτής».

Περαιτέρω, στο ίδιο έγγραφο, προς υποστήριξη της αδυναμίας κάλυψης των αναγκών του, εντός των προθεσμιών που τίθενται για την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού επικαλείται τα ακόλουθα: «Γίνεται αντιληπτό ότι έως τις 31-8-2018, ημερομηνία λήξης των εν ισχύ συμβάσεων, οι οποίες υπογράφηκαν μετά από διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού έπειτα και από την σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ, δε θα έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία του εν εξελίξει διαγωνισμού, εν όψει της έκδοσης νέας Απόφασης (σε συμμόρφωση με την αριθ.549,550,551/2018 της ΑΕΠΠ) από το εποπτεύον Υπουργείο, καθώς και των προθεσμιών που απαιτούνται τόσο για την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 του Ν.4412/2016 από τους προσωρινούς αναδόχους, όσο και του τελικού ελέγχου νομιμότητας της οικείας σύμβασης, πριν από την σύναψη της, από Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου».

Συνεπώς, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου συνάγεται ότι υφίσταται κατεπείγουσα ανάγκη άμεσης κάλυψης των επιτακτικών αναγκών σίτισης των κρατουμένων κατά το χρονικό διάστημα από 1/9/2018 έως 31/10/2018, για την αποτροπή σοβαρών κινδύνων για την υγεία των τελευταίων και συνεπώς και της ασφάλειας αυτών, συνεκτιμωμένου ιδιαιτέρως του μεγάλου αριθμού των ατόμων που σιτίζονται καθημερινά, οι οποίοι ανέρχονται όσον αφορά στα Καταστήματα Κράτησης του Ν. Αττικής (Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, Παράρτημα Γυναικών, Νοσοκομείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών και Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώνα) στους τρεις χιλιάδες (3.000).

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης

Το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, με το υπ' αρ. πρωτ. 46118/25-07-2018 έγγραφό του, προς θεμελίωση του αιτήματος προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, επικαλείται τις εξής περιστάσεις:

“[...] Η Υπηρεσία μας έχει ανακοινώσει διεθνή ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό (Α/Α ΕΣΗΔΗΣ 52203) στις 17/1/2018 (2018S/013-027295 TED) συνολικού προϋπολογισμού 1,948,780.09€ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 13% και 24%), που διενεργήθηκε στις 22/2/2018 σύμφωνα με την υπ. αριθ. 1/2018 διακήρυξη. Ο διαγωνισμός σήμερα βρίσκεται σε εξέλιξη. Συγκεκριμένα, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών από την αρμόδια επιτροπή και την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό, διαβιβάστηκαν τα πρακτικά της αρμόδιας επιτροπής στο Υπουργείο Δικαιοσύνης Δ.& Α.Δ. για έγκριση και για την ανάδειξη των μειοδοτών. Τα πρακτικά εγκρίθηκαν με την υπ. αριθ. 31195/25-4-2018 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης Δ.& Α.Δ. και κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό.

Κατά της υπ. αριθ. 31195/25-4-2018 Απόφασης κατατέθηκαν οι υπ. αριθ. 449-453 και 458/2018 προδικαστικές προσφυγές. Αυτές εξετάστηκαν από την Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών και εκδόθηκε η αριθ.549,550,551/2018 Απόφαση της, η οποία ακυρώνει την με αριθμό 31195/25-4-2018 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης Δ.& Α.Δ.».

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού θεμελιώνει το αίτημα προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, στην εμπλοκή που προκλήθηκε από την άσκηση των προδικαστικών προσφυγών από τους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό οικονομικούς φορείς, καθώς και την ακύρωση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης Δ.& Α.Δ., με την οποία ανακηρύσσονται οι μειοδότες του διαγωνισμού, εκτιμώντας τα ως απρόβλεπτες περιστάσεις, από την συνδρομή των οποίων ανέκυψε η κατεπείγουσα ανάγκη.

Επισημαίνεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕλΣυν Τμήμα VI 58/2005, 91/2007, 19/2009, ΕλΣυν Τμήμα VI 205/2007), το γεγονός της κατάθεσης διοικητικών προσφυγών και ενδίκων μέσων αυτό καθ' εαυτό δεν δύναται να θεμελιώσει την έννοια του απροβλέπτου, καθώς, το δικαίωμα άσκησης αυτών, οι νόμιμες προθεσμίες, αλλά και το ανασταλτικό αποτέλεσμα, τα οποία προβλέπονταν στον Ν. 3886/2010 και ήδη στον Ν. 4412/2016, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν απρόβλεπτα γεγονότα, αντιθέτως είναι γνωστά εκ των προτέρων στη διοίκηση. Εξάλλου, τόσο κατά τα διδάγματα της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής, όσο και από την προηγούμενη εμπειρία των αναθετουσών αρχών, στη διενέργεια όμοιων διαγωνισμών, κρίνεται ότι είναι σε θέση να προβλέψουν, ως συνήθη και πολύ πιθανή, την καθυστέρηση ολοκλήρωσης των διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών (βλ. πράξεις ΕλΣυν. Τμήμα VI 91/2007, 205/2007, 264/2010).

Η ανωτέρω πάγια νομολογία, περί μη συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, συνάδει και με την με αρ. 1747/2011 Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία “κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 25 του π.δ 60/2007, δεν συνιστά απρόβλεπτο γεγονός που θα δικαιολογούσε κατ' εξαίρεση, την επιλογή από τη Διοίκηση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση το γεγονός της άσκησης των προβλεπόμενων εκ του νόμου ενδίκων μέσων παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας” (σκέψη 7). Αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και η Αρχή σε παλαιότερες αποφάσεις της (βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159 και 160/2016).

Εντούτοις, στην υπό εξέταση περίπτωση, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι από το παρατεθέν ιστορικό προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια κατά τον προγραμματισμό της υπό εξέταση διαγωνιστικής διαδικασίας, και σε κάθε περίπτωση η Αρχή εξέτασε την ύπαρξη της απρόβλεπτης περιστασης στη Δ55/2018 Γνώμη της, η συνδρομή των προϋποθέσεων της οποίας εξακολουθούν να συντρέχουν .

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει

Κατά τα διαλαμβανόμενα στο υπ' αριθ. πρωτ. 46118/25-07-2018 έγγραφο του Καταστήματος Κράτησης Κορυδαλλού, η, κατά τα ανωτέρω, ακύρωση της απόφασης κατακύρωσης του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης Δ.& Α.Δ.;, ως απρόβλεπτη περίπτωση, δεν επιτρέπει την έγκαιρη, ολοκλήρωση της διαδικασίας ανάθεσης των συμβάσεων προμήθειας ειδών διατροφής, πριν από την λήξη των εν ισχύ συμβάσεων.

Προκειμένου να συντρέξουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016, απαιτείται όπως οι κατεπείγουσες ανάγκες που επικαλείται το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού. οφείλονται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού υποστηρίζει ότι οι περιστάσεις που επικαλείται για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, ήτοι η δικαστική εμπλοκή του εν εξελίξει διαγωνισμού, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την απρόβλεπτη καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας, δεν απορρέουν από δική του ευθύνη.

(v) ως προς την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο

Σύμφωνα με το υποβληθέν αίτημά του, το Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης «για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παρ.2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016 και για ποσό προϋπολογισμού **501.205,87€** (πεντακόσιες μια χιλιάδες διακόσια πέντε Ευρώ και ογδόντα επτά λεπτά) μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 13%-24%, προς κάλυψη της ανάγκης σίτισης των κρατουμένων.

	ΤΜΗΜΑ	CPV	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΕΥ ΦΠΑ
--	-------	-----	---

1	ΝΩΠΑ ΚΡΕΑΤΑ	15110000-2	17,266.00
2	ΝΩΠΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	15112130-6	24,181.00
3	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΚΡΕΑΤΑ	15111000-9	86,917.50
4	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΨΑΡΙΑ - ΜΑΛΛΑΚΙΑ	15221000-3	15,008.00
5	ΝΩΠΑ ΨΑΡΙΑ	03311000-2	13,886.00
6	ΑΥΓΑ ΩΟΣΚΟΠΗΜΕΝΑ	03142500-3	10,137.60
7	ΦΡΕΣΚΟ ΠΑΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟ ΑΓΓΕΛΑΔΙΝΟ ΓΑΛΛΑ	15511500-8	20,250.00
8	ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΑΓΓΕΛΑΔΑΣ	15551300-8	22,208.50
9	ΤΥΡΙΑ	15540000-5	50,137.50
10	ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΥ	15542300-2	29,719.60
11	ΛΟΙΠΑ ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ - ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ	15000000-8	62,913.83
12	ΖΥΜΑΡΙΚΑ	15851100-9	5,520.86
13	ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	15411110-6	25,278.76
14	ΝΩΠΑ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΑ	03221200-8	105,358.72
15	ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ	15331170-9	12,422.00
ΣΥΝΟΛΑ			501,205.87

Ο προϋπολογισμός αφορά διάστημα δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής των συμβάσεων και περιλαμβάνει τις ανάγκες σίτισης των κρατουμένων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής (Κατάστημα Κράτησης Κορυδαλλού, Παράρτημα Γυναίκών, Νοσοκομείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών και Ειδικού Καταστήματος Κράτησης Νέων Αυλώνα) έως 31-10-2018.

Σε περίπτωση ολοκλήρωσης του σε εξέλιξη διενεργούμενου (α/α ΕΣΗΔΗΣ 52203) με την αριθ. 1/2018 διακήρυξη διαγωνισμού και την υπογραφή των συμβάσεων που θα προκύψουν από αυτόν, οι συμβάσεις τις διαδικασίας διαπραγμάτευσης θα

τερματιστούν».

Από τα στοιχεία της υπόθεσης, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η διάρκεια της αιτούμενης σύμβασης αφορά σε χρονικό διάστημα, που κρίνεται απαραίτητο, κατά την ανθρώπινη πείρα και κοινή λογική για την ολοκλήρωση της εν εξελίξει διαγωνιστικής διαδικασίας και του προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

19. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης στο μέτρο όμως που είναι απολύτως απαραίτητο (αναγκαίο μέτρο), καθώς προκύπτει η συνδρομή λόγου και προϋπόθεσης για την υιοθέτηση της εξαιρετικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2. γ' του ν. 4412/2016.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την **παροχή σύμφωνης γνώμης**, επί του αιτήματος του Καταστήματος Κράτησης Κορυδαλλού για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για τη σύναψη σύμβασης **προμήθειας ειδών διατροφής για τις ανάγκες σίτισης των κρατουμένων των Καταστημάτων Κράτησης του Ν. Αττικής, έως 31.10.2018, συνολικού προϋπολογισμού 501.205,87€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.**, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 8 Αυγούστου 2018

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης